

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **Car4U s. r. o.**, se sídlem náměstí 14. října 1307/2, Praha 5, zastoupená Mgr. Adamem Biňovcem, advokátem se sídlem Bykoš 41, proti žalovanému: **Ústřední inspektorát České obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2019, č. j. 9 A 350/2014 – 104,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2019, č. j. 9 A 350/2014 – 104, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Ústředního inspektorátu České obchodní inspekce ze dne 9. 9. 2014, č. j. ČOI 79751/14/O100/1000/13/14/Vy/Št, ve znění opravného usnesení ze dne 22. 10. 2014, č. j. ČOI 115982/14/O100-OP/1517, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasačních stížnostech v celkové výši 34 862 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jejího zástupce Mgr. Adama Biňovce, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 9. 2014, č. j. ČOI 79751/14/O100/1000/13/14/Vy/Št, ve znění opravného usnesení ze dne 22. 10. 2014, č. j. ČOI 115982/14/O100-OP/1517 (dále jen „*rozhodnutí žalované*“), zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí České obchodní inspekce, inspektorátu Středočeského a Hl. města Prahy ze dne 6. 6. 2014, č. j. 10/1390/13/34. Posledně uvedeným rozhodnutím byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 50 000 Kč pro porušení § 9 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále jen „*zákon o ochraně spotřebitele*“),

čímž naplnila skutkovou podstatu správního deliktu podle § 24 odst. 7 písm. c) tohoto zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2013 – pozn. NSS), spočívajícího v nesplnění zákonné informační povinnosti o vlastnostech prodávaných výrobků.

[2] Žalobkyně se měla dopustit uvedeného deliktu tím, že v postavení prodávajícího u prodávaného vozidla Seat Cordoba 1,9 TDi deklarovala počet najetých kilometrů ve výši, která neodpovídala skutečnému stavu. Při kontrole provedené dne 4. 7. 2013 v provozovně žalobkyně písemně i ústně uvedla, že vozidlo má najeto 191 000 km, přičemž již k datu 7. 3. 2011 byl stav najetých kilometrů ve výši 202 565 km, jak bylo prokázáno znaleckým posudkem ze dne 10. 7. 2013, č. 3257/2013 (dále jen „*znalecký posudek*“), znalce Milana Koloničného (dále jen „*znalec*“).

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji (prvním) rozsudkem ze dne 6. 2. 2018, č. j. 9 A 350/2014 – 58, zamítl jako nedůvodnou.

[4] Uvedený rozsudek městského soudu Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 6. 9. 2019, č. j. 9 As 72/2018 – 71 (dále jen „*rozsudek NSS ze září 2019*“), a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud konstatoval, že znalecký posudek je klíčovým důkazem pro závěr, že žalobkyní uváděný počet najetých kilometrů u předmětného vozidla (zachycený na počítadle ve voze) neodpovídal počtu skutečně ujetých kilometrů. Rozhodujícím dokumentem, ze kterého znalec dovodil závěr o konečném nájezdu kilometrů v roce 2011 ve výši 202 565 km, byla čtyřstránková listina s názvem „*Historie oprav*“ z databáze označené jako „*Service-online*“. Tento dokument byl datovaný ke dni 8. 7. 2013. Znalec v posudku konstatoval, že jako podkladový materiál mu „*byla (...) předložena historie oprav, které byly na vozidle po dobu jeho provozování provedeny*“. Z ní vycházel při určení nájezdu kilometrů v roce 2011, přičemž uzavřel, že „*[p]o předložení této databáze a podle záznamů serveru service online ŠKODA Check je znalec oprávněn toto zjištění provést. Tento dokument je nezvratným důkazem najetých kilometrů v době posledního intervalového servisu výše uvedeného vozidla.*“

[5] Kasační soud shledal vadu řízení před městským soudem v tom, že soud nevyhověl návrhu žalobkyně na provedení výslechu znalce k objasnění podkladů, z nichž ve znaleckém posudku vycházel. V této souvislosti kasační soud zejména poukázal na nejasný původ dokumentu „*Historie oprav*“, z něhož znalec dovozoval skutečný kilometrový nájezd vozidla.

[6] Městský soud v dalším řízení nařídil jednání, k němuž předvolal znalce. Ten se z jednání omluvil pro vážnou nemoc. Městský soud tedy zaslal znalci otázky, které znalec písemně zodpověděl. Obsah těchto odpovědí lze shrnout tak, že znalec si nepamatoval, který konkrétní autorizovaný servis mu dokument „*Historie oprav*“ poskytl, trval však na důvěryhodnosti tohoto dokumentu s tím, že každý servis má zájem o transparentnost prodeje ojetých vozidel a vychází znalci vstříc, pokud chce provést kontrolu skutečného stavu najetých kilometrů. Též potvrdil, že daný dokument byl v době kontroly v roce 2013 jediným možným podkladem ke zjištění nájezdu vozidla.

[7] Městský soud na jednání dne 4. 12. 2019 přečetl odpovědi znalce na položené otázky. Žalobkyně k tomu uvedla, že její pochybnosti o věrohodnosti dokumentu „*Historie oprav*“ přetrvaly. Městský soud poté opětovně zamítl žalobu jako nedůvodnou (druhým) rozsudkem ze dne 4. 12. 2019, č. j. 9 A 350/2014 – 104 (dále jen „*napadený rozsudek*“), který je předmětem přezkumu v nynějším řízení o kasační stížnosti.

pokračování

[8] Městský soud nepřisvědčil námitkám směřujícím vůči znaleckému posudku a dokumentu „*Historie oprav*“, z něhož znalec vycházel. Žalobkyně poukazovala na ekonomickou odbornost znalce, která podle ní vylučuje odpovědné posouzení technického stavu vozidla. Soud k tomu shodně se žalovaným uvedl, že předmětem posudku nebylo kompletní posouzení technického stavu vozidla, ale jen zjištění skutečného stavu ujetých kilometrů k okamžiku kontroly. Znalec vycházel z údajů o historii daného vozu, získaných z prokazatelně existující databáze, které dokládaly, že žalobkyní uváděný údaj o počtu ujetých kilometrů (191 000 km v roce 2013) je zjevně nepravdivým, neboť ke dni 7. 3. 2011 intervalový servis uváděl jako počet najetých kilometrů hodnotu 202 565 km. Pravdivost a věrohodnost dokumentu „*Historie oprav*“ je dle soudu jednoznačná, neboť obsahuje výpis veškerých servisních prací dříve provedených na dotčeném vozidle. Přehledně uvádí jednotlivé servisní prohlídky daného vozu s uvedením konkrétního data příjmu vozidla do servisu, provedených oprav, výměny součástí, stavu tachometru apod. Zároveň klíčový údaj o počtu najetých kilometrů zde chronologicky narůstá, pročež neobstojí tvrzení žalobce, že mohlo dojít při jeho zadávání pouze k chybě pracovníka servisu.

[9] Městský soud z odpovědi znalce na položené otázky považoval za jisté, že znalec získal informace z databáze o historii oprav vozidla od (neupřesněného) autorizovaného servisu, který s nimi disponoval. Znalec sice mohl při vypracování znaleckého posudku a identifikaci podkladových materiálů postupovat „*pregnantněji*“ a specifikovat způsob jejich obstarání, tj. především uvést servis, který mu dokument „*Historie oprav*“ poskytl, případně měl tuto informaci zaznamenat do znaleckého deníku. Tato pochybení však dle městského soudu sama o sobě nečiní znalecký posudek nezákonným či z hlediska dokazování nepoužitelným. Přesná identifikace společnosti či osoby, která tento údaj znalci poskytla (na rozdíl od pravdivosti údajů samotných), není stěžejní, neboť i z odpovědi znalce na dotazy soudu vyplynulo, že uvedené dokumenty mu byly běžně pro potřeby vypracování znaleckých posudků poskytovány různými autorizovanými servisy. Údaje ze servisních databází jsou sice primárně určeny jen pro interní potřebu, to však neznamená, že nemohly být poskytnuty znalci, který není „*běžnou soukromou osobou*“, ale musí získané informace využít jen pro potřeby vypracování znaleckého posudku a je vázán povinností mlčenlivosti.

[10] Městský soud se zabýval také námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že jeho rozhodnutí je přezkoumatelné. Věnovalo se i otázkám, jež žalobkyně vytýkala v žalobě (průběh kontrolního nákupu a identifikace databáze historie oprav vozidla). Městský soud neshledal rozhodnutí žalovaného ani nezákonným. Zdůraznil rozdíl mezi počtem ujetých kilometrů a stavem tachometru a dovedl s odkazem na rozsáhle citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu, že povinnost uvádět u ojetých automobilů počet najetých kilometrů plyne přímo z § 9 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Pokud žalobkyně nedokázala ověřit stav skutečně najetých kilometrů, měla na tuto okolnost spotřebitele výslovně upozornit. Městský soud hodnotil jako nedostačující informaci v kupní smlouvě, že stav najetých kilometrů je nezjištěn. Aby prodejce dostal své informační povinnosti, musí spotřebitelé poskytnout informace již v okamžiku, kdy o vozidlo projeví zájem, nikoli až při podpisu kupní smlouvy. Tato informace by měla být umístěna již na internetových stránkách prodejce a ten by měl také u každého vozidla na tuto skutečnost spotřebitele ústně upozornit. Proto také bylo nedostatečné písemné upozornění umístěné v provozovně žalobkyně.

[11] Proti rozsudku městského soudu brojí žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) kasační stížností z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Navrhuje zrušení napadeného rozsudku a současně i zrušení rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.

[12] Nejprve polemizuje se závěry městského soudu ohledně znaleckého posudku. Zdůrazňuje, že stěžejní pro stanovení počtu najetých kilometrů je dokument „*Historie oprav*“, který obsahuje údaje z blíže neidentifikované databáze vedené neurčeným subjektem, do níž mají přístup pracovníci blíže nekonkretizovaných autorizovaných servisů. Polemizuje s názorem městského soudu, jenž uvedl, že není oprávněn hodnotit odborné závěry a naopak odkazuje na odstavec 24 rozsudku NSS ze září 2019 (v něm tento soud citoval z judikatury Nejvyššího soudu, podle níž pokud má soud pochybnosti o věcné správnosti znaleckého posudku, nemůže jej nahradit vlastním názorem, nýbrž musí znalci uložit, aby podal vysvětlení, posudek doplnil nebo jinak odstranil jeho nedostatky – pozn. NSS).

[13] Znalecký posudek je dále podle stěžovatelky nepřezkoumatelný, neboť neuvádí důvěryhodný a verifikovatelný zdroj, z něhož znalec získal příslušné údaje (tedy údaj o skutečném počtu najetých kilometrů – pozn. NSS). Městský soud odpovídajícím způsobem tuto otázku nezkoumal, ačkoli k tomu byl kasačním soudem výslovně zavázán. Tím zatížil i svůj vlastní postup nepřezkoumatelností. K tomu stěžovatelka cituje z odstavce 27 rozsudku NSS ze září 2019, v němž se uvádí, že znalec by měl vždy být schopen uvést, z jakých zdrojů při zpracování posudku vycházel a kde a od koho podstatné informace získal. V daném případě to znalec nedokázal a městský soud vzniklé pochybnosti v rozporu se závazným právním názorem kasačního soudu ignoroval. Stěžovatelka též vytýká městskému soudu, že jí neumožnil, aby sama mohla znalci položit odpovídající otázky. Tím zatížil svůj postup vadou, protože rozsudek NSS ze září 2019 mu uložil provést výslech znalce.

[14] Dále cituje z judikatury Ústavního soudu, podle níž nelze nikomu uložit nesplnitelnou povinnost. Po stěžovatelce tedy nelze požadovat, aby postupovala podle údajů z databáze, kterou městský soud, správní orgány i znalec nejsou schopni identifikovat, a stěžovatelka nemůže tyto údaje legální cestou získat. Podle ní posouzení stavu najetých kilometrů nespadá pod odbornou způsobilost znalce, který nebyl specializován na posouzení technického stavu vozidel; to spadá pod jiný obor – strojírenství. Stěžovatelka dále tvrdí, že vyvinula veškeré potřebné úsilí, aby byl spotřebitel informován o tom, že stav kilometrů na tachometru a skutečný stav nemusejí být „*teoreticky údaje identickými*“. Vytýká městskému soudu i chybné posouzení otázky přezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Trvá na tom, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné zejména s ohledem na již zmíněnou nepřezkoumatelnost znaleckého posudku, nezpůsobilost znalce a průběh kontrolního nákupu. Závěrem kasační stížnosti stěžovatelka tvrdí porušení svých procesních práv v soudním i správním řízení a „*spíše pro ilustraci*“ uvedeného předkládá tabulku, v níž na jedné straně vypočítává pochybení žalovaného, která jsou však podle mínění stěžovatelky bagatelizována, na druhé straně uvádí okolnosti, které považuje za ničím neodůvodněnou přísnost vůči jejímu postupu při prodeji vozidla.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje, aby ji soud jako nedůvodnou zamítl. Spáchání přestupku považuje za dostatečně prokázané na základě znaleckého posudku. Argumentaci žalobkyně ohledně napadeného rozsudku považuje za irelevantní.

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[17] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[18] Nejdříve se Nejvyšší správní soud zabýval přípustností kasační stížnosti s ohledem na to, že se jedná již o druhou kasační stížnost stěžovatelky v téže věci. Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. opakovaná kasační stížnost není přípustná, s výjimkou případů, v nichž stěžovatel namítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Právě to je případ nyní projednávané věci, v níž stěžovatelka tvrdí, že městský soud se závazným právním názorem tohoto soudu neřídil a jeho pokyny ignoroval. Zdejší soud se nadto v rozsudku NSS ze září 2019 zabýval pouze otázkou výslechu znalce a odstranění pochybností ohledně znaleckého posudku. Ostatními kasačními námitkami stěžovatelky se tehdy nezabýval, neboť to považoval za předčasné s odkazem na nezbytné provádění dalšího dokazování městským soudem (srov. odstavec 29 rozsudku NSS ze září 2019). Nynější kasační stížnost stěžovatelky je tedy přípustná.

[19] Dále se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť pokud by touto vadou rozsudek městského soudu trpěl, musel by jej Nejvyšší správní soud zrušit z úřední povinnosti, tedy i bez výslovné námítky stěžovatelky (viz § 109 odst. 4, věta za středníkem s. ř. s.). Tuto vadu kasační soud neshledal. Městský soud v rozsudku řádně vyložil důvody svého rozhodnutí, vypořádal se s podstatnými námitkami stěžovatelky a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací (viz především odstavce 32 až 59 napadeného rozsudku). O tom, že je napadený rozsudek opřen o dostatek relevantních důvodů, ostatně svědčí i skutečnost, že stěžovatelka s jeho závěry věcně polemizuje v kasační stížnosti, což by v případě nepřezkoumatelnosti rozsudku fakticky nebylo možné. Napadený rozsudek je tedy přezkoumatelný. Městský soud vysvětlil, z jakých důvodů znaleci položil otázky týkající se jeho posudku, rekapituloval jeho odpovědi a především zjištěné skutečnosti podrobil vlastnímu kritickému přezkumu (viz zejména odstavce 51 až 57 napadeného rozsudku). Správnost jeho úvah pak s otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí nesouvisí, tímto se Nejvyšší správní soud vyjadřuje pouze ke kvalitě odůvodnění napadeného rozsudku. Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak není dán.

[20] Nejvyšší správní soud však přisvědčuje námitce stěžovatelky týkající se nedostatků znaleckého posudku, neboť se nepodařilo ověřit, z jakých zdrojů znalec při jeho vypracování vycházel. Soud ovšem nemá za to, že by byl znalecký posudek „nepřezkoumatelný“, a v důsledku toho touto vadou trpěla správní rozhodnutí, jakož i napadený rozsudek (k jeho přezkoumatelnosti viz výše), jak se domnívá stěžovatelka. V dané věci je zřejmé, z jakých údajů znalec vycházel, respektive o co opřel svá zjištění, srozumitelné závěry a jak k těmto závěrům dospěl. Jeho důkazní hodnota je ovšem v důsledku použití klíčového dokumentu „*Historie oprav*“, jehož původ zůstal nevyjasněn, podstatně snížena, a tento znalecký posudek proto jako jediný důkaz pro potrestání stěžovatelky za daný správní delikt neobstojí. Relevantní údaj o počtu skutečně najetých kilometrů vozidla není ve znaleckém posudku dostatečně podložen.

[21] V projednávané věci není sporu o tom, že znalecký posudek představuje jediný a klíčový důkaz pro závěr, že stěžovatelkou uváděný počet najetých kilometrů u předmětného vozidla (zachycený na počítadle ve voze) neodpovídá počtu skutečně ujetých kilometrů. Soud opakuje, že rozhodujícím dokumentem, ze kterého znalec dovodil konečný nájezd kilometrů v roce 2011 ve výši 202 565 km, je „*Historie oprav*“. Tento fakt účastníci řízení nezpochybňují a potvrdil jej i sám znalec v odpovědi na otázky městského soudu (viz též odstavec [6] výše). Kasační soud za tohoto skutkového stavu věci již v rozsudku NSS ze září 2019 vyslovil, že „[s]oudní znalec by měl být vždy schopen uvést, z jakých zdrojů při zpracování posudku vycházel a kde a od koho podstatné informace získal. Nepochybně by přitom měl postupovat transparentním způsobem. To se v posuzované věci nestalo. (...) Za dané důkazní situace by mělo být postaveno najisto, z jaké databáze relevantní záznamy pocházejí a jakým způsobem a od koho je soudní znalec získal. Tyto okolnosti jsou podstatné pro vyslovení závěru o tom, nakolik

je znalecký posudek přesvědčivý a nakolik vychází ze správných a úplných vstupních údajů.“ Tento požadavek není přepjatým formalismem, ale soudu se jeví jako logický a oprávněný. Nelze aprobovat, aby soudní znalec nebyl schopen, a to alespoň následně v rámci výslechu (resp. v rámci písemné odpovědi na soudem formulované dotazy), identifikovat informační zdroje, ze kterých vycházel při zpracování posudku.

[22] Nejvyšší správní soud konstatuje shodně se stěžovatelkou, že ani v dalším řízení před městským soudem nebylo zjištěno, z jaké konkrétní databáze záznamy o prodávaném vozidle pocházejí a jaký subjekt či osoba je znalci poskytly. Pravdou je, že se městský soud v souladu s pokyny v rozsudku NSS ze září 2019 pokusil řádně posoudit, jestli jsou závěry správních orgánů dostatečně důkazně podložené. S některými jeho dílčími východisky přitom lze souhlasit. Především je pravdou, že není pochyb, že nějaká databáze s údaji o historii oprav vozidla existuje (srov. odstavec 51 napadeného rozsudku), nebo že samotný dokument „*Historie oprav*“ obsahuje vnitřně konzistentní a na sebe logicky navazující údaje (srov. odstavec 52 napadeného rozsudku). To však ani nebylo sporné.

[23] V rozsudku NSS ze září 2019 tento soud zdůraznil, že „[s]těžovatelka netvrdila, že příslušné databáze neexistují, pouze zpochybňovala způsob, jak se k interním údajům znalec dostal, a požadovala též sdělení, od jaké osoby či subjektu je získal.“ K tomu dodal, že pochybnosti v dané věci vzbuzují vyjádření automobilových společností, která si vyžádala stěžovatelka, zejména společnosti Porsche Česká republika, která uvedla, že výpis z historie předmětného vozidla podle dostupných informací neposkytla. Znalec se v posudku odvolával na systém ŠKODA, což je značka, kterou uvedená společnost na českém trhu nezastupuje. Společnost ŠKODA AUTO a.s. následně rovněž poskytnutí údajů znalci nepotvrdila (srov. odstavec 26 rozsudku NSS ze září 2019).

[24] V první řadě je proto nutné zdůraznit, že městský soud neměl zaměřovat **obsah** dokumentu „*Historie oprav*“ s jeho **zdrojem**, respektive původcem. Sporné dále nebylo, jestli znalec měl či neměl daný dokument k dispozici; je očividné, že jej k dispozici měl, také z něj vycházel a ke znaleckému posudku jej připojil. Podstatou sporu však bylo, odkud ho pro své potřeby získal. Dostatečnou odpověď na tuto otázku neposkytuje vyjádření znalce, že uvedené dokumenty mu byly běžně pro potřeby vypracování znaleckých posudků poskytovány různými autorizovanými servisí. S tímto vysvětlením se však městský soud spokojil. Odpovědi znalce na městským soudem formulované dotazy ke znaleckému posudku jsou ve světle výše citovaného rozsudku NSS ze září 2019 neuspokojivé a nepostačující. Jestliže samotný dokument „*Historie oprav*“ neobsahuje nic, podle čeho by bylo možné identifikovat, kdo a jakým způsobem jej vyhotovil, či z jaké konkrétní databáze údaje v něm obsažené pochází, bylo na znalci, aby tak učinil sám. Ten však toliko uvedl, že už si nevzpomíná, ve kterém autoservisu dokument obdržel.

[25] S ohledem na výše uvedené je evidentní, že se městskému soudu nepodařilo rozptýlit pochybnosti, které Nejvyšší správní soud shrnul v rozsudku NSS ze září 2019. K tomu lze dodat, že znalec v odpovědích na položené dotazy rovněž zmínil, že pravost dat uvedených v „*Historii oprav*“ lze ověřit dotazem na importéra značky SEAT. S tím ovšem nekorespondují výše citovaná vyjádření automobilových společností (dovozců vozidel), která toto nepotvrdila. Jiné stanovisko neměli žalovaný ani městský soud k dispozici. Jestliže tedy zůstal původ dokumentu „*Historie oprav*“ neobjasněn, trvá i vada vytýkaná v rozsudku NSS ze září 2019. Nelze dospět k závěru, že znalecký posudek, který se opírá pouze o jediný dokument, k jehož původu nebylo nic bližšího zjištěno, je přesvědčivým podkladem pro to, aby byla stěžovatelka uznána vinnou ze spáchání daného správního deliktu. V tomto směru nelze souhlasit ani s tezí městského soudu, že pravdivost a věrohodnost „*Historie oprav*“ je jednoznačná. Takový závěr není možné přijmout u dokumentu, jehož autora či zdroj nebyl znalec schopný uvést. To, že znalec není běžnou

pokračování

soukromou osobou, má povinnost mlčenlivosti nebo že v jiných případech dotčené údaje běžně získával od nejrůznějších autorizovaných servisů, neodpovídá na otázku, odkud v tomto konkrétním případě dokument získal.

[26] Ve světle výše naznačené argumentace je v zásadě podružné zabývat se podrobně namítaným pochybením městského soudu spočívajícím v tom, že znalece nevyslechl na ústním jednání, ale otázky k posudku mu zaslal pouze písemně. S ohledem na řádnou omluvu znalce z jednání pro závažnou nemoc je nepochybné, že městský soud učinil kroky k tomu, aby požadavky rozsudku NSS ze září 2019 splnil. Stěžovatelka má ale pravdu v tom, že při zvoleném postupu nemohla znalci klást další otázky, což by jinak při výslechu znalce mohla. Současně však sama uznává, že za situace, v níž znalec nebyl vůbec schopen ozřejmit původ jím použitých informací, je jen málo účelných a smysluplných otázek, které by mu mohla položit. Za daného stavu měl ovšem městský soud při formulaci otázek pro znalce dát účastníkům příležitost vyjádřit se k soudem zvoleným otázkám. S ohledem na konkrétní okolnosti případu (znalec po doručení předvolání k jednání oznámil nástup na onkologickou léčbu ve zdravotnickém zařízení, která měla trvat až do roku 2021) by byl takový postup akceptovatelný. Druhou možností, která se městskému soudu v této věci nabízela, bylo zadat zpracování nového znaleckého posudku jinému znalci, ten by pak mohl být na ústním jednání řádně vyslechnut.

[27] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je nezákonný, a proto jej zrušil dle § 110 odst. 1, věty první s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku). Věc však městskému soudu nevrátil k dalšímu řízení, jelikož současně rozhodl o zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a dle § 78 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Na tomto místě kasační soud konstatuje, že zvažoval, zda nepřistoupit pouze ke zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu. Takový postup ovšem shledal v rozporu se zásadou procesní ekonomie. Jak bylo opakovaně vysvětleno, byl znalecký posudek klíčovým důkazem pro rozhodnutí správních orgánů. V „prvním kole“ soudního přezkumu považoval Nejvyšší správní soud za potřebné, aby se městský soud pokusil u znalce ověřit původ podkladů a zdroje informací pro znalecké závěry, a tím i důkazní hodnotu znaleckého posudku. To se mu v dalším průběhu řízení nepodařilo. Znalec písemně výslovně potvrdil, že si již nepamatuje, jaký subjekt mu poskytl relevantní dokument „*Historie oprav*“. Nemá proto smysl znovu rušit pouze napadený rozsudek s pokynem, aby městský soud znovu znalce vyslechl. Je zřejmé, že znalec (pakliže by vůbec byl schopen se k výslechu dostavit) již nemá v dané věci co vypovědět a jeho výslech by nemohl přinést nic nového. To ostatně naznačila i stěžovatelka (viz odstavec [26] výše). Jsou to naopak správní orgány, které se musí s nyní přijatými judikaturními závěry dále vypořádat.

[28] Dle § 78 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku. Žalovaný tedy musí doplnit skutková zjištění tak, aby skutečný kilometrový nájezd vozidla byl odpovídajícím způsobem důkazně podložen. Při absenci jiných důkazů, kromě znaleckého posudku, který není s ohledem na výše popsané vady sám o sobě dostatečným podkladem pro závěr o vině stěžovatelky, žalovanému nezbude, než řízení zastavit.

[29] S ohledem na zrušení napadeného rozsudku i rozhodnutí žalovaného se Nejvyšší správní soud pro nadbytečnost nezabýval ostatními kasačními námitkami.

[30] V případě, že Nejvyšší správní soud ruší rozsudek městského soudu a současně ruší i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti

i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 – 98; všechna citovaná judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz).

[31] Jelikož stěžovatelka dosáhla zrušení správního rozhodnutí, měla z procesního hlediska úspěch ve věci a náleží jí tak dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. náhrada nákladů řízení vůči žalovanému. Kasační soud zdůrazňuje, že rozhodoval nejen o nákladech řízení o žalobě a řízení o této kasační stížnosti, ale též o nákladech řízení o první kasační stížnosti stěžovatelky, vedené pod sp. zn. 9 As 72/2018, neboť i v tehdejší případě byla stěžovatelka úspěšná a právo na náhradu nákladů řízení jí náleželo. Městský soud přitom o náhradě těchto nákladů nerozhodl, respektive je stěžovatelce v nyní napadeném rozsudku nepřiznal s ohledem na konečný výsledek sporu (zamítnutí žaloby; viz odstavec 62 napadeného rozsudku). S ohledem na výsledek tohoto řízení a zrušení rozsudku městského soudu i rozhodnutí žalovaného je nyní Nejvyšší správní soud povinen rozhodnout i o náhradě těchto nákladů stěžovatelky.

[32] Důvodně vynaložené náklady v řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti předně tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a za první kasační stížnost ve výši 5 000 Kč. Za druhou (opakovanou) kasační stížnost nebyla stěžovatelka povinna hradit soudní poplatek (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014 – 60, č. 3396/2016 Sb. NSS). Stěžovatelka tedy na soudních poplatcích zaplatila celkem **8 000 Kč**.

[33] Dále tyto náklady tvoří odměna za zastupování advokátem. Ta byla pro řízení před městským soudem určena podle § 11 odst. 1 písm. a), písm. d) a písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „*advokátní tarif*“, ve spojení s § 7 bodem 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, a to za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a účast na jednáních před soudem dne 6. 2. 2018 a dne 4. 12. 2019), tedy v celkové výši 12 400 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu částku 300 Kč za každý z uvedených úkonů právní služby, tedy celkem 1 200 Kč. Zástupce dále požadoval přiznání odměny za nahlížení do spisu městského soudu dne 27. 11. 2019. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že nahlížení do spisu je podle konstantní judikatury tohoto soudu i Ústavního soudu z povahy věci součástí přípravy a převzetí zastoupení, a proto za něj zástupci nenáleží odměna jako za samostatný úkon právní služby dle § 11 odst. 1 advokátního tarifu (srov. např. usnesení ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 – 40, rozsudek ze dne 18. 6. 2020, č. j. 7 Azs 101/2020 – 42, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. I. ÚS 398/06, dostupné na <https://nalus.usoud.cz>).

[34] Dle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu náleží advokátu v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není jeho sídlem nebo bydlištěm, náhrada za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět. Zástupce stěžovatelky tyto náklady uplatnil (za cestu k nahlížení do spisu a na jednání před městským soudem dne 4. 12. 2019) a doložil je technickým průkazem vozidla s potřebnými údaji a výpočtem (č. l. 23 a násl. spisu NSS). Nejvyšší správní soud tedy přiznal stěžovatelce náhradu cestovních výdajů jejího zástupce ve výši 500 Kč za cestu z místa sídla zástupce v Bykoši na pracoviště městského soudu (Slezská 9, Praha 2) a zpět v celkové vzdálenosti 90 km. Tato cesta byla realizována vozidlem Volkswagen Golf, registrační značky 5AU4174, s kombinovanou spotřebou 4,3 litrů paliva na 100 km, přičemž výše průměrné ceny za 1 litr motorové nafty činila 33,60 Kč a základní sazba za jeden

pokračování

kilometr jízdy činila 4,10 Kč (§ 13 odst. 1 a odst. 5 advokátního tarifu, ve spojení s § 1 vyhlášky č. 333/2018 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, a s § 4 téže vyhlášky). Nejvyšší správní soud přiznal stěžovateli rovněž náhradu za promeškaný čas jejího zástupce v rozsahu 4 započatých půlhodin po 100 Kč [§ 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, ve spojení s § 14 odst. 3 téhož předpisu], tj. celkem 400 Kč. Jak již bylo uvedeno, realizoval zástupce stěžovatelky ze svého sídla k městskému soudu totožným vozidlem celkem dvě cesty, celková náhrada cestovních výdajů a náhrada za promeškaný čas tedy činí částku ve výši 1 800 Kč (2 x 900 Kč).

[35] Celkem tedy tvoří náklady řízení o žalobě (bez soudního poplatku) částku 15 400 Kč (12 400 Kč + 1 200 Kč + 1 800 Kč). Zástupce stěžovatelky doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (§ 14a odst. 1 advokátního tarifu), a proto součástí těchto nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 3 234 Kč, tj. 21 % z částky 15 400 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková částka nákladů za zastupování v řízení o žalobě je ve výši **18 634 Kč**.

[36] Odměna za zastupování advokátem v řízení o kasačních stížnostech byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (sepsání kasačních stížností), spolu s náhradou hotových výdajů za tyto úkony ve výši 600 Kč (2 x 300 Kč za každý z úkonů). Odměna advokáta za zastupování v řízení o kasační stížnosti tak činí částku **8 228 Kč** (včetně částky 1 428 Kč, kterou tvoří DPH). Zástupce stěžovatelky požadoval přiznání odměny rovněž za repliku ze dne 18. 7. 2018 k vyjádření žalovaného k první kasační stížnosti (v řízení vedeném pod sp. zn. 9 As 72/2018). Nejvyšší správní soud odměnu za tuto repliku nepřiznal, neboť stěžovatelka v tomto podání v zásadě toliko zopakovala argumenty předestřené již v kasační stížnosti. Uvedená replika dále pro rozhodnutí věci nic relevantního nepřinesla a nejde o účelně vynaložený úkon právní služby ve smyslu advokátního tarifu, za nějž by soud mohl přiznat odměnu.

[37] Celkové důvodně vynaložené náklady stěžovatelky činí s ohledem na výše uvedené částku **34 862 Kč** (soudní poplatky 8 000 Kč + náklady řízení o žalobě 18 634 Kč + náklady řízení o kasačních stížnostech 8 228 Kč). Proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit tuto částku úspěšné stěžovateli na náhradě nákladů řízení o kasačních stížnostech a o žalobě, a to k rukám jejího zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 8. října 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu